

Nro. 47.

**A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.**

*Költ Bétsben Decembernek 11-dik napján 1798-ik
esztendőben.*

Olosz Ország.

Azt az előre is szembe tünő igazságtalan törvényt, a' mely fzerént 333 Cisalpinai Familiákat 10 milliókat erő Nemzeti jofzágoknak kélz pénzzel való meg-vásárlására kényszerítette volna a' Törvényhozó Gyűlés, maga ujjanton meg-másolta és el-törölte.

Egy Frantzia hajós Kapitány a' ki most érkezett *Corsica* szigetéről Olofz országba, azt mondja, hogy azon szigetről valósággal útnak indult légyen egy Frantzia hajós csoport 3000 fegyveres emberekkel és *Egyiptom* felé folytatja útját. — A' *Gibráltár*-ból el-evezett Anglus hajós sereg, ezen napokban

A a a

Corsica szigete mellett *Calvi* irányában szemléltetett.

Gen. *Joubert*, az Olofz országi Frantzia tábor' fő vezére, el-indúlt Nov. 17-dikénn *Meyland*ból, hogy a' vezérlése alatt lévő fegyveres csoportoknak fekvéseiket szem-ügyre vegye. — Utra való indulása előtt egy parantsolatot hirdettetett ki, melynek az a' foglalatja, hogy minden *Austriai* tisztek, a' kik a' Cisálpinai Respublikában találtnak, ennek vidékeit 8 napok alatt oda hagyni tartozzanak.

Gen. *Moreau*, ugyan ezen Olofz tábornak Generál-Inspectora, így szintén a' Generál-Stáb' vezére *Montrichard*, és a' *Commissarius Faypoult* is, egy időtől fogva *Meyland*ban vagynak.

Graubundia felé az *Adda* és *Oglia* tájjékait, így szintén a' *Veltint* is, erősen meg-lepték a' Frantzia fegyveres seregek. Más része az Olofz országi tábornak, *Ancona*, *Rimini*, és *Roma* felé gyomul. Ide útagzott-el Generál *Championet* is, a' ki ezt a' tábort vezérelni fogja abban a' történetben, ha a' *Neápolisi* Udvarral háboru találna kez-dődni.

Frantzia Ország.

A' *Páris*ban lévő Török Követ, mint mondják, páfsuít kért magának a' Directoriumtól az onnért való el-útagzásra: de nem nyert, és az-ólta szem-ügy vagon reá.

Nov. 17-dikénn öt *Marokhói* Császári Követek érkeztek *Páris*ba. Mitsoda követséggel? nem tudatik.

A' volt *Austriai* *Belgium*ban folyó *Insurrectzió*ról, így irtak *Brüssel*ből Nov. 23-dikánn: — „

A' *Diest* várossábol magokat hátra vont *Insurgensek*, az után több részekre oszólva, a' sűrű er-dőkbe rejtettek-el. A' *Kempeni* vidékekenn még ők

mind erőflek. A' közönséges reájok való ütést még nem tették-még a' Republikai seregek. Sőt már most valamint egy felöll Gen. *Chabert* a' *Mastricht* és *Lüttich* béli tsoportokkal a' *Mosa* mellé, ugy Gen. *Jordan* is a' *Mecheln* és *Löwen* béli fegyveres néppel, magokat vízfza vontak, oly fel tett tzeállal, hogy majd annak idejében, minekutánna egymas között a' plánum iránt meg-egyeznek, egyesülve ismét elő nyomuljanak.

„*Vilvorde* felé a' Canalishoz, a' hol ujjanton nyughatatlanok kezdenek lenni a' lakosok, ismét fegyveres tsoport küldetett-el innét *Brüsselből*. —

„A' Papok' száma, a' kik mint részesei ezen Insurrectziónak már vagy el fogattattak, vagy a' kiknek még el kell fogattatniok, az 1200-zat feljül haladja.

Brüssel várofsának mostan ilyen a' tekintete: Külömb-külömb káve- és vendég-fogadó- házak bé zárattattak benne. A' Szabadság' piatzánn mostan, töltött ágyuk állanak égő kanótzokkal. Mindenek, a' kiknek eddig a' Municipalitástól passusok vólt, magoknak ujj passust tartoznak kérni; a' ki 3 napok múlva a' régi passussal találtaik, árestáltatik. — Innét *Brüsselből* ma kellett vólna *Caen* felé útnak indulni az első Requisitzió béli fiataloknak, hanem tsak 6-ton állottak vólt elő, melyhez-képpest ismét egy hathatós Hirdetést adott-ki a' Municipalitás, &c.

Német Ország.

Itt következnek a' Német Birodalmi Deputatzió' és a' Frantzia Követség- között ujjabban tététt Ki-nyilatkoztatások. A' Birodalmi Deputatzió' Ki-nyilatkoztatása Nov. 20-dikánn költ, és két Jelen-tésekbe vagyon fogloltatva. Az elsőnek magyar ér-telme ez: — „

„A' Frantzia Követségnek 21-dik Novemberi, és az ehez ragasztatott 13-dik Novemberi Ki-nyilatkoz-

tatásai, kedves meg-gyözödésül szolgáltak a' Birodalmi Deputatziónak az iránt, hogy ő a' maga 7-dik Novemberi Jelentésének méjj szivre való vétettedését a' Frantzia Ország-ló-széknek igazságosvóltától, bizodalommal telyes módon nem hijába várta légyen. A' Frantzia Követség által ezen 11-dik Novemberi Jelentésben a' két fontos pontokra tétetett Ki nyilatkoztatások t. i. meg bizonyították igazságosnak lenni a' Birodalmi Deputatziónak bizodalját, és a' Frantzia Követségnek oly hajlandóságait jelentették ki, a' melyek a' további alkudozásoknak is kedvező folyamatot ígérnek. —

„Ugyan is, a' mi a' fenn-forgó 10 pontokat illeti, ezenek 3, 4, 5, 8, 9, és 10-dikét, a' Német Birodalmi Deputatzió is olyanoknak lenni esmeri a' Frantzia Követséggel együtt, hogy ezek egy további meg-fontolás által nem soká egészszzen rendbe-fzedettethetnek; és, mint-hogy a' Frantzia Követség ezen pontokat mostanában ujjanton elő hozni, szükség felett való dolognak állítja, ebből kihozhatni gondolja a' Birodalmi Deputatzió, hogy az ő Ki-nyilatkoztatásaival, a' melyeket ő, az itt említett pontok iránt a' maga 17-dik Oktoberi Jelentésében tett, többire a' Frantzia Követség is egészszzen egyet érttsen, a'-vagy, ha tsak ugyan valamelyik pontra nézve valami emlekezetet még szükségesnek lenni állitandana, arról maga késedelem nélkül ki-nyilatkoztatált fogna tenni. —

„A' mi a' több három t. i. az 1-ső, 2-dik, és 7-dik pontokat illeti, az első ezek közzül az, a' melyben a' Német Birodalom és Frantzia Respublika között való jövendő béli határ el-intéztetik, és a' mely következendő képpen az egész alkudozásban a' leg fontosabbik. Még eleinten meg-tétetett az egyezés az iránt, hogy a' *Thalwég*nek (a' Rénusonn való hajózó-folyamatnak) változása, a' szigeteknek, a' melyek most a' Német Birodalom' vagy Frantzia Respublika' tulajdonaiknak lenni meg-határozatnak, tulajdonosaikra nézve ez után

semmi változást magával ne hozhasson, hanem a' szigetek a' *Thalweg*' változása után is azéi maradjanak, a' kiéi addig voltak. A' midőn ez fzerént a' Frantzia Respublika, a' *Felső Rénus* mellett a' *Thalweg*' balja felöll, azon szigeteket, a' melyek eddig Német országnak birtokában voltak, magáivá tenni kívánnya, meggyöződve hiszi a' Birodalmi Deputatzió azt, hogy ennek alkalmatosságával nem az a' gondolatja a' Frantzia Respublikának, hogy a' Német Rendeknek, magános személyeknek, és Közönségeknek azon szigetekenn ez előtt volt és kötésekenn 's-régi rend-tartásokonn fundálódó tulajdnyaiakat is el-vegye. És, a' mint a' Birodalmi Deputatzió még mind reméli azt, hogy a' Frantzia Országló-szék, az ugy nevezett *Büderich* szigetét, *Vésél* várának fedeztetése végett, a' *Cliviai* Hertzezségnek birtokában meg fogja hagyni: így szintén ezen köteletség szzerént való kívánságának, mely egyenesen a' Német Birodalom bátorságának fenn tartatódására tzelez, megujjítására, molt annyival is inkább alkalmatosságot vett magának a' Birodalmi Deputatzió, mivel-hogy néki ez iránt, az itt *Rastadt*ban lévő *Prussiai* Követség is, Nov. 15-dikénn, ezen szigetnek a' *Cliviai* Hertzezségnél való hagyattatása felöll, egy különös jelentő-irást adott által. —

„A' 2-dik pontra, t. i. a' *Weser* vizénn lévő *Elsflethi* vámnak el-törlődésére nézve, a' maga 17-dik Oktoberi Jelentésében már ki-nyilatkoztatta a' Birodalmi Deputatzió, hogy az ez iránt való minden kereskedés-béli egyezésnek meg-tételét, a' Frantzia Országló-széknek hagyja a' Német Birodalmi Deputatzió, hogy a' félöll a' *Holstein Oldenburgi* Házzal maga végezzen. Ez iránt további ki-nyilatkozást tenni, annyival is inkább nintsen módja a' Birodalmi Deputatziónak, mivel-hogy az itt *Rastadt*ban lévő *Oldenburgi* Követség oly meg-határozott jelentést adott-bé a' Birodalmi Deputatziónak ezen vám' el-törlődéséről, leendő minden meg-

egyezés iránt, hogy a' *Holstein-Oldenburgi* Herzégnek egy ily fontos dologra, azoknak a' Hatalmásoknak, a' kiknek a' *Holstein-Oldenburgi* Herzéghez véle egy-formájú örökösijussok vagyon, egyet-értések nélkül, reá állani nem lehet: a' mint az *Oldenburgi* Követségnek ezen ki-nyilatkoztatását, a' *Dániai Holstein-Gluckstadt*, és a' *Prussiai-Brandenburgi* Követségek is, helyben hagyták.

„Hogy a' *Hamburg*, *Brema*, és *Frankfurt* városaikért való közben járói Jelentését a' *Frantzia Respublika* Követségének, valamely figyelmetefsbéli fogyatkozással fogadta volna a' Birodalmi Deputatzió, attól mefzize vagyon: csak azt akarta nyilván való képpen ki-fejezni, hogy ő, t. i. a' Német Birodalmi Deputatzió, a' maga részéről minden Birodalmi Rendeknek; Immediatus Birodalmi Ritter-Rendeknek; minden Birodalmi tulajdonoknak, valamint, az egész Birodalmi Constitutzió-nak fenn-tartatódásokról; közönségesen, a' lehetőségig gondoskodni tartozzék. —

„A' mi továbbá ezen pont alatt még a' *Rénus* bal partja felöll való adófságokat illeti — azt a' hajlandóságát a' *Frantzia Kormány-széknek*, a' mely fzerént azon kívánsága mellett, hogy a' tulsó Közönségek által a' *Frantzia* seregeknek ott létektől fogva tsinált adófságaik is, a' *Rénus* innenső részeire által-tétetődjenek; tovább nem marad meg, mint az ő igazságos és egyenes vóltának bizonyosságát, jó szívvvel meg-esméri a' Birodalmi Deputatzió; azonban, a' *Frantzia* Ministerek magok által-lathatják, hogy ök a' Közönségek' adófságainak ilyen egymástól való meg-külömböztetése által, a' már annyira meg-világosított és nagy fontofságu terheket, valamennyire csak könnyebbekké tennék, a' nélkül, hogy azokat egészízen el-haritanák. A' Birodalmi Deputatzió, az által, hogy a' had' folytatása végett tsinált országos-adófságnak által-vételében meg-egyezett, nem egyezett ez által abban is meg, hogy minden más egyéb hadi költségeket is magá-

ra vállaljon, melyek iránt való egyet-nem-értését örökké is hathatós okokonn fundálta. Az ólta az is éfzre vétetett, hogy a' Frantzia Respublika, valamint ezen Közönségeknek *Activum*jaikat Frantzia Státus-tulajdonokká változtatja, ezeknek *Passivum*jaikat éppen ily kevélsé velzi, mint Státus' adofságait, magára, hanem inkább, ezen adofságok még maig is, úgy, mint ez előtt vóltanak, a' Közönségek' magános adofságaiknak meg maradtak, &c.

„A' 7-dik pont, a' Frantzia Emigránsokról szolló törvényeknek a' Németekre való alkalmaztatását, vagy nem-alkalmaztatását illeti. Ezen dolog iránt a' Frantzia Minifterek a' magok 11-dik Novemberi Jelentéssekben meghatározva ki-nyilatkoztatták: *Que les loix francoises sur l'Emigration, ne sont point applicables à la nation allemande* (az az, hogy az Emigratzióról szolló Frantzia Törvények a' Német Nemzetre telyességgel nem alkalmaztathatók.) Azzal hízeltedik magának az ember, hogy a' Frantzia Kormány-szék, ezen igafságos ki-nyilatkoztatás által, az eddig fenn-forgott ákadályok között az egyik leg fontosabbat szándékozzék egyfeleriben el-háritani. Mind azok a' Németek, a' kik a' Birodalmi Deputatzió' 17-dik Oktoberi Jelentésében, a' magok külömb-külobb nemeik szerént feljegyeztetve vóltanak, már így minden külömbség nélkül oly meg-nyúgtató biztatást vennének, hogy ő-reájok, sem a' Frantzia országnak engedtetendő Német tartományokban, sem pedig magában Frantzia országban, egy Emigratzióról szolló Frantzia törvény is, nem fog alkalmaztatni: a' mely által kov. tkezés-képpen, az a' Nemzetek' törvényével külömben is meg nem egyező külömbség is, a' melyet a' Frantzia országlo-szék ez úttal, a' háború folyása alatt vagy pedig nem az alatt egyesült tartományokra nézve bé akar hozni, magában el fogna egyészni, és a' Német Jobbágy a' maga ez-előtti Országlo-székéhez való relatzióját tsak ép-

pen azon szempillantásban fogná le-tenni, a' midőn egy formális békeség-kötés által, a' két Státusok között lejendő határ' dolga, egélfzzen el-igazittatva lenne. —

„A' mint tehát mind ezekhez képeest, gvönyörködéssel véfzi az ember eszébe, hogy a' Frantzia Respublika' meg-hatalmazott Miniflerjei, a' fontosabb pontokra nézve elejekbe terjesztett igafságos és egvenes projectomokhoz, minden felöll röl közelgetni hajlandók légyenek: ilyen - képpen nem kételkedik a' Birodalmi Deputatzió, hogy az ő közelébről tétetendő Feleletjek is, olyan ki-nyilatkoztatásokat fog magába foglalni, a' melyek bizonyos reménséget fognak nyujtani a' felöll, hogy hogy az a' szempillantás, a' mikor a' békeséges alku' hátra-lévő tárgyaihoz utólfzör kelletik nyulni, közét légyen. „

Az ugyan ez' napi második Jelentése a' Német Birodalmi Deputatziónak, különösön utsak *Ehrenbreitsteinnak* állapotját illette, és ilyen ki-fejezésekkel vólt kézfittetve: — „

„Idegen dolognak látfzott lenni a' Birodalmi Deputatzió előtt az, hogy a' Frantzia Követségnek utóbbi Jelentésében ujjanton azt az erössítéft kén-telenített szemlélni, hogy az *Ehrenbreitstein*ről szolló máig is fenn álló közönségesen esmeretes egyezések, tsak azért, hogy azok katona személyek által tétettek, a' Frantzia Respublika' Diplomatikai Követségét ne illethessék. A' fegyver-zörgések között, a' két Státusoknak tsak az ő katona személyeik tehettek egymás-között bizonyos tárgyak iránt való egyezéseket: azonban, az általok tétetett Kötések, nem kevesebbé kötelező erejü Státus-kötések, a' melyeknek bé-töltésekre a' *Diplomatika* maga is, tagadhatatlanul köteleztetik. Ezt már fundamentomoson meg-mntatta a' Birodalmi Deputatzió a' maga ugyan ezen hónap

7-dikénn költ Jelentésében, melynek igazságos vóltát helybe nem hagyni, lehetetlen, és a' melyet már most ő itten annyival is inkább meg ujjíthat, hogy az az ok, a' melyről a' Frantzia Ministerek a' magok 11-dik Novemberi Jelentésekben emlekeztenek, t. i. hogy nékiek *Ehrenbreitstein*' várára a' békefélegnek egész helyre-állásáig az ő Nemzeti bátorságok végett székségek'lévén, ezért nem botsáthatnak belé eleséget, telyefséggel nem szolgálhat elégedendő fundamentomul arra, hogy forma szerént tett ígéréteiket meg ne tartsák. Sőt, éppen a' Német Nemzeti - bátorság kötelezi a' Német Deputatziót arra, hogy az *Ehrenbreitstein* várába való eleségnék bé-botsáttatását, véghez vigye. A' Német Birodalomnak mostan tsak ez az egy oltalom-erőseége vagyon a' *Rénus*' jobb partján: a' bal part ellenben, több kemény váraknak lántza általtalmaztatik. Melyhez képpeft egy kötésnek bé-töltése miatt nem fogna a' Frantzia nemzeti-bátorság vézedelembe forogni, annyival is inkább, hogy a' várba bé-vitettetendő eleség, tsak rövid időre fogna határoztatni, &c.,,

A' Frantzia Követség is két Jelentésekben felelt a' Birodalmi Deputatzió' Ki-nyilatkoztatásaira. Az elsőnek ez a' foglalatja:

„Az alá-irtak, a' midőn ők az a'-féle vitatásokat, a' melyek tsak a' közönséges ellenségnék használhatnak, rövidíteni akarják; és a' midőn ők annak a' békeféleghez viseltető szeretetnek és mértékletefségnék, a' melynek az ő Országoló-székjek szénellenül jeleit mutatta, most is ujj bizonyosságát akarják mutatni: ki-nyilatkoztatják, hogy a' Frantzia Respublika meg-egyez abban, hogy a' *Rénus* bal mejjékeinn lévő Közönségek' adofságai, a' Frantzia Rézfnek terhéül maradjanak: de egyfersmind azt is ki-nyilatkoztatják, hogy ez a' bőséges adakozás-béli engedés ő általok, tsupán tsak olyan *sine qua*

non et resolutiva fel-tétel alatt projectáltatik, hogy az ő 11-dik és 13-dik Novemberi Jelentéseikben meg-magyározott 3-dik Októberi Jelentésekre, a' Német Deputatzió egészszén álljon reá. — A' mi továbbá —

„1) szor, Német Deputatziónak ezen utóbbi Jelentésében a' jövődö-béli köz határnak (a' *Thalweg*nek) balja felöll esö tulajdonokat illeti, reá áll a' Frantzia Respublika, hogy a' magános személyek tulajdonai ezen szigeteken, a' midön nékiek magokat a' Respublika' törvényeihez kell szabniók, fenn-tartattasának: hanem az olyan szigetekre nézve ugyan ezen *Thalweg'* balja felöll, a' melyek Hertzegeknek, Rendeknek, és olyan Immediatus Nemeseknek birtokaik, a' kiknek a' Német Diétánn voxok vagyon, magában értetödik, hogy minden ilyen szigeteken való Föség és tulajdon, minden külömbseg nélkül a' Frantzia Respublikának által botsáttasék és adattasék, mint-hogy minden ezen fel-tétellel ellenkezö egyéb rendelések, egyezések, és ki-kötések, a' két békellö Fél által ezen alkudözásokban már forma szerént meg-erössített határral, együtt meg nem állhatnak. —

„2) szor. Az *Elsfletthi* vámnak el-törlésére nézve, nem láthatják által az alá-irtak, mi okért nem tartja a' Birodalmi Deputatzió magát ezen vám' partziális el-törlésére meg-kivántató jussal birni: holott ugyan ő, minden Rénusi vámoknak el-törlödésében, a' melyek nagyobb részint Német Rendek' tulajdonai vóltanak, meg-egyezhetett. Egyéb aránt, a' Német Birodalomtól semmi nem egyéb kivántatik, tsak a' mi ő tölle magától függ, az az, ezen jussárol való le-mondás, vagy pedig annak forma szerént való ki-nyilatkoztatása, hogy ő nem bir ezzel a' jussal. A' mi a' vám béli magános hasznót illeti, a'-felöll semmi kétség nintsen, hogy az arról lejendö valóságos le-mondásból szármozó kár-vallásnak, éppen ugy meg kell fordittatni, mint minden egyebeknek, a'

melyekre a' mostani békecséges alku fog alkalmazhatótságot szolgáltatni. —

„3)szor. A' Birodalmi Deputatzió által a' Frantzia Követségnek utóbbi jelentéséből az Emigránsokra nézve elő hoztatott ki-fejezés, valóság-gal nem egyébnek, hanem tsak az ő előbbeni más Jelentéseiben irántok tett ki-nyilatkoztatásának megerősítése. A' magok valóságos egyesületek által Frantziákká vált tartományok, többé nem Német országnak részeit teszik: következés-képpen minden Frantzia törvényeknek alájok vettek. Az alá-irtak ki-nyilatkoztatják ujjanton: hogy a' Republikai Constitutzió, annak az Artikulusnak, a' melyben ők magokat az Emigránsok iránt ki-fejezték, meg nem engedheti azt a' széles értelmet, melyet annak a' Birodalmi Deputatzió akar adni; 's-hogy ők azt az erőltetett értelmet, a' melyet egy tsalfa hasonlatosság szerént azon Artikulusban az ő ki-fejezéseiknek tulajdonítottanak, forma szerént visszavetik. Azonban, mint-hogy az Emigránsok-ról szolló törvények, nagy számu és igazságos kifogásokat meg-szenvednek, erre-való-nézt a' Birodalmi Deputatziónak igen kevés oka lehet, hogy azon törvényeknek a' Német Emigránsokra való alkalmaztatásáikért nyughatatlankodjék. —

„Ezen Jelentések' bé-rekeresztésének alkalmazhatótsá-gal, az alá-irtak még sokkal szembe-tünőbbé tehetnék a' Birodalmi Deputatzió előtt, annak az ujj áldozatnak fontosságát, a' melyre ők magokat mostan el-kötelezték, ahoz-képpest, a' mit ugyan ezen alkalmazhatótsággal ők magok kívánnak a' Deputatziótól; hanem ők, telyesek lévén az ő hozzá való bizodalommal, reá magára bízzák ezen öfzfe hasonlított, és el-hitetik azt magokkal, hogy a' Birodalmi Deputatzió, valamely olyan ellentállás által, melynek jövendőben tsak valami személyes haszon lenne a' fundamentoma, a' közönséges boldoglágot és Német országnak tsendességét, semmi némü veszedelemnek ki nem akarják tenni.

Költ Raftadtban, Frimair' 3-dikán (Nov. 23-dikán) a' Frantzia Respublikának 7-dik esztendejében. — „

„*Bonnier. Jean Debrie. Roberjot.*

A' Masodik Frantzia Jelentés, ugyan az' nap', *Ehrenbreitsteinra* nézve, ez: — „

„Bár mely igen ohajtsák is az alá-irtak a' magok engedélseknek bizonyosságát meg mutatni a' Birodalmi Deputatzióhoz: az ő gondolkodása' módjából mindazáltal, az ezen ujj jelentésben előforduló tárgy iránt, részt nem vehetnek. Hanem meg-hívják ötet, hogy a' jó értelemben vett halzonnak és a' valóságos emberi szeretnek meg-fontolása által, függeljsze a' maga egész figyelmetességét az ök ugyan ez napi főbb Jelentésekre, a' melyben a' siető békességnek, és a' dolgok' lehetséges meg-jobbulásoknak meg-ígért zálogára, reá találhatnak, &c. — „

Cluj / Central University Library Cluj

„*Bonnier, Jean Debrie, Roberjeot.*

B é t s.

A' tél' eleje nállunk most, itt még ilyenkor majd példa nélkül való keménységgel kezdett-el folyni. Különös, hogy a' múlt hétenn egy napunk nevezetesen, igen hirtelen úgy meg-hidegült volt, hogy az ujjságokban is méltónak tartatott az említettésre. Azt ekkor nedves idő, elegyes eső és hó, 's-tsak nem feneketlen sár követte. Az után, ez előtt 3-mad nappal esni kezdett a' hó — a' múlt Szombaton egész nap esett — reá fel-tisztult — és oly hideget csinált, hogy ha így tart, December nem fogja magát meg-izégyelleni — a' vékony ruhás embereknek 's-a' kiknek fa-provisiójok a' ház körül nem sok léfzen, el fog menni a' kedvek — jeget eleget tehetni el a' jövő nyárra — a' kényes inyek, fagyalt dolgában meg nem éheznek, &c.

Elegyes Levelek.

Az újabb Londoni levelek szerént, itt már ki nevezettek azok az Anglus tisztek, a' kik a' *Török* birodalomba fognak menni, hogy az Ottomanus seregeket kormányozzák. Azok közt vagyon amaz esmeretes *Franklin Benjamins*nak is egy fia, a' ki az *Amérikai* Respublikát fundálta.

Romába néhány napok alatt ezek a' *Frantzia* Generálisok érkeztenek-meg: *Championet, Le Moine Kellermann, Monnier, Rey, és Keillier.* A' *Frantzia* seregek között nagy mozgások vétettetnek észre erre felé.

Triesztből Nov. 20-dikán: — „A' *Máltai* rendnek itt lévő *Groß-Meistere*, az *Isten'* és minden *Uralkodók'* színe előtt közönséges és formális protestálást tett a' *Málta* szigetén véghez ment *Revoluczió* ellen, a' melyet ott a' *Frantzia* Respublika tsinált, így szintén a' *Rend'* némely tagjainak magok-viseletjeik, *Central* *Frantziáknak* *Coda* való béütése, és az erőszakkal ö reá taszított *Kötés* ellen. *Protestált* továbbá, *kényszerített el-útazása*, *kárának pénzel lejendő meg-fordittatádása*, és a' néki *ígértetett fejedelemség* ellen, 's *declarálta*, hogy a' *Máltai* *Felsőgi-jult*, annak *ösi-adójának* a' *Neapolisi* *Udvarnak* egyet-értése nélkül, soha másnak által nem engedhetne volna.

Páris 22. Nov. — *Meg-határozott*, hogy a' *Török* *Követ* el ne *botsattalsék* innét addig, mig *Konstántzinápolyból*, az ott vólt *Frantzia* *Ágens Ruffin* és a' más *Frantzia* *fogjok*, el nem *botsattatnak.* — *Egy* *nevezetes Párisi-író* némely *megjegyzéseket* és *álmodozásokat* adott-ki a' *Bonaparte'* *Egyiptomi* *állapotjáról.* *Mikekutánna* az ő *Europába* való *vizliza-térését* a' *Touloni* *hajós* *sereg'* *meg-romlása* miatt *lehetetlennek*, a' *Napnyugoti* *Indiába* való *evezést* a' *hajóknak* a' *Veres* *tengerenn* való *fogyatkozása* miatt *véghez-vihetetlennek*, a' *Syrián* és *Persián* ugyan *oda* való *ke-*

relztül . útagált a' nagy pufztaságok 's-egyéb akadályok miatt gondolhatatlannak lenni, le-irta volna, továbbá ugy vélekedik, hogy Bonaparténak vagy Egyiptomban maradni, és azt organizálni, vagy pedig a' táborának *Syriánn* keresztül *Kis-Asia* felé útát tsinálni, leszen szükséges. — Ez az utolsó vélekedése az Irónak szint-anyi akadályokkal lévén öszsze-köttetve, mint az *India* felé való útagás, ugy vélekednek mások, hogy Bonaparténak minden mestersége abban fog már most állani, hogy *Egyiptomban* meg-állhalson addig, mig az idők és környülállások valamit változhatnak. — Hogy a' Török Udvar minden felöll seregeket rendelt ellene Egyiptom felé, ez egészzen bizonyos, &c.

A' *Konstántzinápolyi* levelekből olvasuk, hogy a' *Mufti* oly ítéletet mondott légyen közelébről *Paschawand-Ogluról*, hogy a' *Muhamed'* vallásának törvényei által nem tilalmaztatik az, hogy egy ilyen Török *Rebellis* / idegen fegyveres seregek által győzettettsék - meg és nyomattattassék-el. — — Írják, hogy a' *Porta*, a' *Swéd* és *Dánus* Udvarokat is meg-kereste légyen azon segedelemért, a' melyet ezek ő néki, a' közöttök fenn-álló kötések szerént, adni tartoznak.

A' *Paschawand-Oglu'* népének szabad ki-járása *Widdin* körül, mostan 7 mértföldnyire terjed.

Gozzo szigetén *Málta* mellett, áhonnét a' 130 fejekből állott Frantzia örző sereget Admiral *Nelson*, magával elvitte, azolta már Neapolisi zászló vagon feliszurva. — Eppen a' Romai Respublika határ-széleinek tövében, *St. Germano* és *Sora* mellett, két Neapolitánus tábor fekszik, melyek közöttül egyik-e egyik 40 ezer emberből áll.

Az Egyiptomi *Cairo* várossa-béli Nemzeti Frantzia ujságnak Egyiptomi Kurir a' neve, és egy *Marcus Aurelius* nevű az írója. Ez out kétség kívül nem fok idegen ujjfágot ír, ha tsak maga nem tsinál.

Hagdbol, Nov. 21-dikénn: — „Itt nehány előkelő személyek tegnap-előtt ejszaka ujjanton arestaltatának, a' mely történet csak a' postája fog még más nevezésefebbeknek lenni; — *Amsterdam*ba is egy Commissió fog innét menni az ott lévő nyughatatlanoknak meg-zabolázásfokra. — Ez a' környülálás is, más fontosabb dolgokat láttatik előre jelenteni.

Az *Anglus* Király, az egy időtől fogva bezárva lévő Parlamentom' üléseit, Nov. 20-dikánn, egy fontos beszéd által meg-nyitotta.

Fő Tisztelendő *Vajkovic*s Imre Ur, Almisiai Püspök, és a' Kalocsai Erseki Káptalannak Erd. Nagy Prépostja, a' múlt November 28-ik napján életének 84-ik esztendejében meg halálozott. Született N. Váradon Julius 22-ik napján 1715-ik esztendőben, Oskoláinak ditsiretessen lett végződése után, *Trentsénben* 1733 esztendőb, a' Jésus nevé-ről nevezetett Szerzetes Rendbe állott, és minekutánna annak 4. votumjait el töltötte volna, *Kafán* három esztendeig tanította a' Filozofiat, *Nagy Szombatban* a' Sidó nyelvet, a' Philológiát, és az Egyházi Híftóriát, *Györben* pedig a' Sublimior Thelogiát. *Budán* a' Felsőbb tudományoknak Directora, és a' Könyvek vizsgálója volt. Onnan Szerzetes Társainak kormányozására elsőben *Pécsre*, azután *Nagy Váradra* tététt által, a' honnan, a' Jésus Szerzetes Rendjének el töröltetése után néhai *Patatic* Adám Kalocsai Érsek által Kalocsai Kánonokká, 1776-ban oda való Nagy Prépostá, 1790-ik esztendőb. pedig Almisiai Püspökké tététtödött. — Sok tudós munkákat hagyott maga után, és életének végeig szüntelen könyvek olvasásában és írásában foglalatokodott.

Elő Tudositás.

A' Magyar szó-tárak közül, még mind eddig leg-tökéltebbnek taláztatott az az egy, melly e' tzim alatt: *Dictionarium Latino-Hungaricum, et Hungarico-Latino-Germanicum 's. a'. t. Auctore Francisco Páriz-Pápai, locupletatum per Petrum Bod.* Szébenben 1782 ben közre-botsáttatott, 's olly kedvesen vétetett a' Magyar haza-fiaktól, hogy annak ki-adója el-tökéllette magában, azt újra ismét sajtó alá tenni. E' második nyomtatás nem-tsak külö-képpen a' papirosra, nyomtatásnak tsinofságára, és árának türhetőségére nézve nem lészzen az elsőnél alább való, sőt a' ki-adó meg-akarván a' tudósoknak kívánságát előzni, hogy azt belső érdemére nézve betsebbé, 's hafzuosabbá tehesse annak Magyar Deák 's Német részét, még egy Német részfel meg-szaporítani igyekezik. Az itten tsak rövideden érdeklött környül-állásokról rövid idő alatt bővebb tudositás fog-következni; eléglegyen most rövideden jelenteni, hogy hihetőképpen az egész munka fél elztendő folyta alatt világosságra fog-jönni, annyival-is inkább, mivel ama a' tudományoknak, 's haza nyelvnek elő-mozdításában fáradhatatlan Pozsonyi, et Pesti Könyv-nyomtató *Fűskúti Landerer Mihály* annak egy részét fogja ki-nyomtatni. *Szeben 3-dik November 1798.*

Hochmeister Márton

Kormányozó szék Könyv-nyomtatója.

P. D.